

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av 49 § 2 mom. i universitetslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås det bestämmelser om en begränsning i det sätt att beakta höjningen av den kostnadsnivå som beräknas utifrån universitetsindexet och som ligger till grund för höjningen av universitetens anslag.

Det föreslås att hälften av beloppet av höjningen enligt universitetsindexet ska beaktas.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2012 och gälla till och med den 31 december 2012.

MOTIVERING

1 Nuläge

Enligt 49 § 2 mom. i universitetslagen (558/2009) höjs, med undantag av poster av engångsnatur, det anslag som årligen anvisas universiteten i statsbudgeten så att det motsvarar den årliga höjningen av kostnadsnivån enligt universitetsindexet. Universitetsindexet består av tre olika index: det allmänna fjärdjänstnivåindexet, konsumentprisindexet och partiprisindexet.

Genom att beakta höjningen av kostnadsnivån strävar man efter att säkerställa att universitetens anslag räcker för att täcka den allmänna höjning av kostnadsnivån som är oberoende av universiteten.

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

Propositionen utgör en del av stabiliseringsåtgärderna och utgiftsbesparingarna i statsfinanserna.

Det föreslås att den inverkan som universitetsindexet enligt 49 § 2 mom. i universitets-

lagen har på höjningen av anslag halveras. Med hjälp av universitetsindexet fastställs den allmänna höjningen av kostnadsnivån.

3 Propositionens konsekvenser

Universitetsindexets värde är 3,4 procent år 2012, vilket har en effekt på 56 335 000 euro. Effekten av halveringen av universitetsindexet är 28 miljoner euro.

Den anslagsminskning på 28 miljoner euro som ska göras 2012 på basis av den föreslagna halveringen av universitetsindexet kommer att synas på motsvarande sätt även i anslagsnivån för de följande åren. Det anslag enligt 49 § 1 mom. i universitetslagen som anvisats universiteten föregående år höjs med undantag av poster av engångsnatur så att det motsvarar den årliga höjningen av kostnadsnivån enligt universitetsindexet, vilket betyder att halveringen av indexet även påverkar anslagsnivån för kommande år. Förutom att den framtida anslagsnivån sjunker, leder halveringen av indexet även till ett bortfall på ca 952 000 euro om året.

Halveringen av universitetsindexet, som är av engångsnatur, äventyrar dock inte utvecklingen av universitetens verksamhet på lång sikt. Den statliga finansieringen av universitetens verksamhet uppgår i budgetpropositionen för 2012 till 1 855 miljoner euro efter halveringen av indexet, och beaktar delvis höjningen av kostnadsnivån.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen hänför sig till de utgiftsbesparingar som ingår i statsminister Jyrki Katainens regeringsprogram av den 22 juni 2011. Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid undervisnings- och kulturministeriet.

Propositionen har sänts på remiss till universiteten, statsrådets kansli och finansministeriet. Universiteten motsätter sig förslaget. Om statsfinanserna kräver en sådan nedskärning som föreslås, bör den enligt vissa universitet göras i slutet av regeringsperioden. Finansministeriet understöder förslaget.

5 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2012 och avses bli behandlad i samband med den.

6 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2012. Lagen föreslås vara temporär och gälla till och med den 31 december 2012.

7 Förhållande till grundlagen

Propositionen gäller universitet vars självstyrelse har tryggats genom 123 § i grundlagen. I samband med universitetsreformen utvidgade grundlagsutskottet tolkningen av självstyrelsen genom att särskilt betona universitetens ekonomiska självstyrelse (GrUU 11/2009 rd). Grundlagsutskottet har i ett utlåtande (GrUU 37/2009 rd) behandlat universitetens självstyrelse även i anslutning till regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagstiftning om beskattning av universiteten (RP 244/2009 rd). Ändringar i det anslag som staten anvisar universiteten kan inte anses kränka universitetens självstyrelse, i synnerhet när det är fråga om sådana nedskärningar som kan ses som måttfulla i förhållande till anslagets storlek. Lagförslaget kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om temporär ändring av 49 § 2 mom. i universitetslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras temporärt i universitetslagen (558/2009) 49 § 2 mom., sådant det lyder i lag 954/2011, som följer:

49 §

*Grunderna för fastställande av den statliga
finansieringen*

ningen av kostnadsnivån enligt universitetsindexet. Universitetsindexet består av det allmänna förtjänstnivåindexet, konsumentprisindexet och partiprisindexet.

Det i 1 mom. avsedda anslag i budgeten som anvisats för universiteten det föregående året höjs med undantag av poster av engångsnatur med hälften av den årliga höj-

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012 och gäller till och med den 31 december 2012.

Helsingfors den 14 oktober 2011

Republikens President

TARJA HALONEN

Undervisningsminister *Jukka Gustafsson*